

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členov senátu JUDr. Evy Hudobovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: **P.**, spol. s.r.o., Z.X., Ž., IČO: X., právne zastúpený advokátom Mgr. J.G., so sídlom C.X., D., proti žalovanému: **Ing. J.G.**, D.X., zastúpený S., s.r.o., Z.X., B., IČO: X., o **zaplatenie zmenkovej sumy 1 232 233,- Sk s príslušenstvom**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 8CoZm/5/2006-240, 8CoZm/4/2006 zo dňa 18.10.2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 8CoZm/5/2006-240, 8CoZm/4/2006 zo dňa 18.10.2006 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Trenčíne rozsudkom č.k. 37Zm/12/2005–141 zo dňa 17.5.2006 rozhodol tak, že i zmenkový platobný rozkaz č.k. 37Zm/15/2005–9 Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 8.11.2005 ponechal v platnosti a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov námietkového konania vo výške 5 009,87,- Sk. Námietky žalovaného proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu, ktorým bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 232 233 Sk spolu so 6% ročným úrokom z omeškania od 4.11.2005 do zaplatenia a zmenkovú

odmenu 4 107,50,- Sk posúdil tak, že neobsahovali žiadne právne relevantné kauzálne, alebo procesnoprávne okolnosti, ktoré by spochybňovali zmenkový nárok, platnosť zmenky, alebo úplnosť zmenky vyvracali, alebo spochybňovali. Dospel k záveru, že zmenkový ručiteľ nie je oprávnený namietat' okolnosti kauzálnych vzťahov hlavného zmenkového dlžníka T. , s.r.o. k iným osobám. Uviedol, že žalovaný ako avalista mohol voči žalobcovi použiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných právnych vzťahoch k majiteľovi zmenky, ktorým je žalobca. Personálne prepojenie spoločnosti P.Z., s.r.o. (Indosament) a spoločnosti P., s.r.o. (indosatára nepovažoval za skutočnosť, ktorá by relevantným spôsobom preukazovala vedomé konanie na škodu dlžníka v zmysle ustanovenia § 10 a § 17 zákona č. 191/1950 Zb. Na doplnenie námietok žalovaného, ktoré boli doručené 8.12.2005 s ohľadom na koncentračnú zásadu vyjadrenú v ustanovení § 175 ods. 3 O.s.p. prvostupňový súd neprihliadol, z dôvodu, že mal za to, že námietkami žalovaného nebol spochybnený, ani vyvrátený nárok žalobcu na zaplatenie zmenkovej sumy a príslušenstvom, a preto zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti.

O odvolaní žalovaného voči tomuto rozsudku, ako odvolací súd, rozhodol Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č.k. 8CoZm/5/2006240, 8CoZm/4/2006 zo dňa 18.10.2006 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz vydaný pod č.k. 37Zm/12/2005-9 zo dňa 8.11.2005 zrušil a konanie voči časti výroku rozsudku súdu prvého stupňa týkajúceho sa náhrady trov konania, zastavil. Žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového konania a náhradu trov odvolacieho konania.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že z obsahu spisu zistil, že žalobca podal na súde prvého stupňa dňa 4.11.2005 návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, ku ktorému pripojil plnú moc, výpis z obchodného registra na žalobcu. Keďže v uvedený deň žalobca podal tri návrhy na vydanie zmenkového platobného rozkazu, ku ktorým pripojil iba jeden prvopis zmenky bol vykonaný záznam o prevzatí jedného originálu pracovníčkou Okresného súdu v Trenčíne Mgr. B.Š. vo veciach vedených na Okresom súde v Trenčíne pod č.k. 36Zm/10/2005 žalobcu P., s.r.o., Ž. proti žalovanému Ing. M.F. o zaplatenie zmenkovej sumy 1 232 233,- Sk s príslušenstvom č.k. 36Zm/11/2005 žalobca P., s.r.o., Ž. proti žalovanému T. , s.r.o. o zaplatenie zmenkovej sumy 1 232 233,- Sk s príslušenstvom č.k. 37Zm/12/2005 žalobcu P., s.r.o., Ž., proti žalovanému Ing. J.G., o zaplatenie zmenkovej sumy 1 232 233 Sk s

príslušenstvom, boli vyhotovené tri úradné záznamy (č.l. 203a spisu). Uviedol, že vo veci 36Zm/10/2005 žalobcu P., s.r.o., proti M.F. bolo podané odvolanie, a že na tunajšom súde sa vec vedie pod č.k. 16CoZm/4/2006. V tejto veci odvolací súd nariadil pripojiť originál zmenku, z dôvodu preskúmania jej pravosti. Konštatoval, že z úradného záznamu, ktorý dňa 3.10.2006 vyhotovila pracovníčka súdu prvého stupňa uvedená vyššie, vyplýva, že predmetná zmenka zapísaná v knihe došlých zmienok pod č. 27/2005, bola predložená do spisu 36Zm/10/2005, z čoho vyplýva, že vo veci 37Zm/12/2005, nebol prvopis zmenky k návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu predložený. Odvolací súd citoval ustanovenie § 175 ods. 1, s odkazom na ktoré uviedol, že keďže žalobca nesporne prvopis zmenky v predmetnej veci nepredložil, súd prvého stupňa rozhodol nesprávne, keď vydal zmenkový platobný rozkaz. Keďže neboli splnené podmienky pre vydanie zmenkového platobného rozkazu, odvolací súd podľa § 220 O.s.p. prvostupňový rozsudok zmenil. Pre úplnosť uviedol, že žalobca nemôže nároky z jednej zmenky uplatniť v troch samostatných konaniach proti zmenkovému dlžníkovi a proti dvom avalistom, a že nebyť podaného odvolania vo veciach 37Zm/12/2005 by pri existencii jednej zmenky žalobca získal tri exekučné tituly, ktoré by ho oprávňovali k trom nezávislým exekúciám, čo nie je možné. Uviedol, že predmetná zmenka bola vystavená na sumu 1 232 233,- Sk, a teda iba túto sumu môže žalobca požadovať od dlžníka zaplatiť.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a § 224 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku s vyznačenou právoplatnosťou 6.12.2006 podal v zákonnej lehote dovolanie žalobca, podaním doručeným Okresnému súdu v Trenčíne 8.1.2007 a navrhol s odkazom na ustanovenie § 243b /2 O.s.p. zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dovolanie zdôvodnil tým, že konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písmeno b./ a c./ O.s.p. Názor, na základe ktorého odvolací súd zmenil prvostupňové rozhodnutie, označil dovolateľ za taký, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a tiež je v rozpore s ustanoveniami právnych predpisov. Poukázal na to, že ako žalobca splnil všetky náležitosti predpokladané Občianskym súdnym poriadkom pre vydanie zmenkového platobného rozkazu, ktorý prvostupňový súd aj vydal. Podľa neho postupoval podľa uvedeného predpisu § 175 ods. 1 O.s.p., pričom okresný súd aj zmenku mal k dispozícii.

Keďže podal návrh aj voči avalistom je zrejmé, že na jeden prvopis zmenky, je naviazaných viacero súdnych sporov, čo však neodporuje predmetnému zákonnému ustanoveniu, keď toto sleduje možnosť pre príslušný súd, ktorý má rozhodnúť o návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu, aby mal prvopis zmenky jednoznačne k dispozícii, teda zmenka musela byť uložená v trezore vec prejednávajúceho súdu. Uviedol, že uplatnením nároku voči niektorému zmenkovému dlžníkovi nestráca majiteľ týchto práv voči ostatným zo zmenky zviazaným osobám svoje práva a to aj keď tieto ďalšie osoby nasledujú až po predchádzajúcich zmenkovo zviazaných osôb. Podľa dovolateľa právo majiteľa zmenky trvá, pokiaľ nebol majiteľ zmenky so svojou zmenkovou pohľadávkou uspokojený, či už žalovaným zmenkovým dlžníkom, alebo niektorým iným zmenkovým dlžníkom. Doposiaľ žalovaný a ani ďalšie zmenkovo zviazané osoby nevykonali ani čiastočnú úhradu zmenky, a preto podľa dovolateľa je jeho nárok oprávnený a vychádza z originálu zmenky, ktorý bol súdu predložený. Výklad odvolacieho súdu ohľadne možnosti jeho bezdôvodného obohatenia označil dovolateľ bez právnej opory a uviedol, že nikdy nežiadal od uvedených osôb nárok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia, ale že sa domáha práva zo zmenky. Na základe uvedeného napáda všetky výroky rozhodnutia aj výroky o trovách konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O.s.p.) prejednal dovolanie žalobcu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. s tým, že dovolanie spĺňa náležitosti dané ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p. a jeho prípustnosť je daná podľa ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p.

Predmetom dovolania je právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu tak, že zmenkový platobný rozkaz vydaný pod č.k. 37 Zm/12/2005-9 zo dňa 8.11.2005 zrušil.

Základnou otázkou pre posúdenie správnosti právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu, je, či odvolací súd rozhodol v súlade so zákonom, keď z dôvodu, že žalobcom k návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu originál zmenky, z ktorej svoje právo zo zmenky voči dlžníkovi uplatnil, nebol v odvolacom konaní predložený z dôvodu, že originál tejto zmenky bol na tom istom súde založený v trezore súdu, v inom konaní, v ktorom si žalobca právo z totožnej zmenky, ale voči iným zmenkovo zviazaným osobám uplatnil.

Ako prvou skutočnosťou pri skúmaní tejto otázky je potrebné sa zaoberať otázkou, či

odvolací súd konal v súlade s ustanovením § 175 ods. 1 O.s.p., keď s poukazom na námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu sa v odvolacom konaní faktom, či bol predložený prvopis zmenky predložený, zaoberal.

Z ustanovenia § 175 ods. 1 O.s.p., na ktoré sa napadnuté rozhodnutie odvoláva vyplýva, že ak navrhovateľ predloží v prvopise zmenku alebo šek, o pravosti ktorých niet dôvodu pochybovať a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva, súd vydá na jeho návrh zmenkový (šekový) platobný rozkaz, v ktorom odporcovi uloží, aby do troch dní zaplatil požadovanú sumu a trovy konania, alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti platobnému rozkazu namieta. Zmenkový (šekový) platobný rozkaz musí doručiť do vlastných rúk odporcu. Ak nemožno návrhu na vydanie platobného rozkazu vyhovieť, nariadi samosudca pojednávanie. V konkrétnom prípade Okresný súd v Trenčíne dňa 8.11.2005 vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorý rozsudkom na pojednávaní konanom dňa 7. 5.2006 ponechal v platnosti s tým, že podľa obsahu prvostupňového rozhodnutia nie je zrejmé, že jednou z námietok by bolo nepredloženie originálu zmenky. Skutočnosť, či ku všetkým podaniam, v ktorých bol nárok z tej istej zmenky voči iným zmenkovo zaviazaným osobám originál zmenky predložený, bola namietaná až v odvolaní. Z ustanovenia § 175 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že neskoro podané námietky alebo námietky, ktoré neobsahujú odôvodnenie, súd zamietne. Je pravdou, že v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu č. 37Zm12/2005-9 zo dňa 8.11.2005 žalovaný neuvádzal námietku ohľadne nepredloženia prvopisu zmenky, z ktorej bolo právo zo zmenky uplatnené. Prvostupňový súd konal v súlade s ustanovením § 175 O.s.p., keď vo veci nariadil pojednávanie, v ktorom prejednával námietky, nakoľko predmetom konania proti zmenkovému platobnému rozkazu sú iba námietky. V konaní o námietkach sa nerozhoduje o uplatnenom nároku, ale o tom, či sa vydaný zmenkový platobný rozkaz ponecháva v platnosti, alebo či sa zrušuje. O uplatnenom nároku bolo rozhodnuté zmenkovým platobným rozkazom a podanými námietkami sa platobný rozkaz nezrušil. K námietkam, ktoré neboli vznesené včas proti zmenkovému platobnému rozkazu, nie je možné neskôr prihliadať, a teda ani v odvolacom konaní. Odvolací súd porušil koncentračnú zásadu, keď v danom prípade sa v odvolacom konaní zaoberal námietkou, ktorá v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu vznesená nebola.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O.s.p.) na základe uvedeného

rozsudok Krajského súdu v Trenčíne 8CoZm/5/2006-240, 8CoZm/4/2006 zo dňa 18.10.2006 s poukazom na ustanovenie § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a v zmysle § 243b ods. 2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude rozhodnuté aj o náhrade trov dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok

V Bratislave 9. septembra 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková